

الرشاد

سر ۱۳۳۰ ۱۳

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم دینی، علمی، ادبی، سیاسی هفته‌ای مجموعه اسلامی در اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول: ح. اشرف ادیب

عدد ۴۲ - ۲۲۲ ۱۶ محرم ۱۳۳۱ پنجشنبه ۱۳ کانون اول ۱۳۲۸ جلد ۲ - ۹

نَفْسٌ شَرِيفٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فَكَأَنَّ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فِيهَا خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا
وَبُتْرٌ مَعْطَلَةٌ وَقَصْرٌ مَشِيدٌ. أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونْ
لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَأَنَّهُمْ لَا تَعْمَى
الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ

ترجمہ سی

• ظلمہ دال دقلری ایچون هلاک ایتدی کمز نه یوردلر وار که:
اوستی آلتنه کلش یاتیور؛ نه قویولر وار که: باشنده، نه
یوکسک قلعهلر وار که: ایچنده کیمسهلر یوق! عجبا بونلر
یر یوزنده هیچ دولاشمیورمی که: دوشونه جک قلبلری،
یاخود کوره جک کوزلری اولسون؟ شو حقیقت این
بیلنمیدر که: کوزلر کور اولماز؛ لکن اصل کوکسلرده کی
قلبلر کور اولور.

•

بوا یکی آیت کریمه «یا ایها الناس اتقوا ربکم ان زلزلة الساعة
شیء عظیم». صورتنده کی تهدید مهیب ایله باشلایان حیج سورده سنه
منسوبدر.

کتاب للهک دویغوسزلقله، کورکوسزلقله اتهام ایتدی کی کیمسهلر
طوغورودن طوغورویه مکه مشرک لری ایسه ده؛ کوچش ملت لک داستان
اضمحلالی، چوکش مملکت لک لسان حالندن ایشیدوب عبرت آلمق
احتیاجی هر دورک هر طورده کی انسانلری ایچون یک طبیعیدر. زیرا
تاریخک بر تکرر دائمیدن، بسات اولدیغنه، چونکه قانون فطرتک
اصلا دیکشم دیکنه یقین درجه سنده بر اطمینان ایدینه بیلیمک ایچون،
عینی حرکت لک عینی عاقبتلر حصوله کتیردیکنی کورمک، فقط کوزله
کورمک، هم یک چوق دفعه ل کورمک لازم کلیر. بو ایسه آنجق
«سیروا فی الارض» فرمان آلهیسنه امتثال ایله قابل اوله بیلیر.

لکن هیات! زمانم زده کی مسلمانلر، حتی دنیای دولاشمه لر،
کوره جکلرندن نه اوکره نه جکلر که - عصر سعادتده یاشایان مشرک لری -
بچاره لک اصل قلب کوزلری آله بیلدیکنه کور! ایشیتدکلرندن نه
بلله یه جکلر که، زوال لیلرک اصل جان قولاق لری آله بیلدیکنه صاعیر!
حقیقت اوله! ایسترسه هر آدم باشنده بیک عبرت آمیز لوحه،
ایسترسه هر ذره موجودک یورکندن بیک دهشت انکیز صیحه
یوکسلین.. نظرلر ایچون سچیلیمز بر قارالتیدن باشقه کورکو،
قفالر ایچون آکلاشیلماز بر کورولتیدن باشقه دویغو یوق!

یاربی، شواک الیم خسرا نلر، اکوخیم بحر انلر ایچنده چالقانوب
طوران اسلامک انتباهی ایچون تعمیق نظر، تدقیق خبر دورده سی ابدیاً
کلیه جکده بوامتک او یاماسی صباح محشره می قاله جق؟

ای جماعت مسلمین، آرتیق الله ایچون اولسون اویانیکز؛ قلب
کوزینی، جان قولاغنی بویله صیم صیقی قابامایکز! برملت نه حاله کلپورده

اخلاق اسلامیہ نیک اساسی

— ۱ —

مدنیت غربیہ نیک الیوم حائر اولادینی موقع حاکمیت آوروپا اقوامنی بوخا کدائک هر نقطه سنده اقوام سائرہ ایله ضروری برتماس دائمیدہ بولوندور مقده اولدیغندن بین الملل تعارف احتیاجی کوندن کونه کسب شدت ایتکده در. شرقی لک آوروپا لیلری، آوروپا لیلرک شرقی لیلری کرکی کبی طانیاسی خصوصنک حیات اقوامک الک مبرم لوازمندن عد ایدیلہ جک دورہ چوقدن بری حلول ایتشددر. آوروپا لیلرک اولمایان اقوام ایچندہ مسلمان نامی آلتدہ مجتمع و بحر محیط کبیر ایله بحر محیط اطلسی آرہ سنده یکپارہ بر وجود کبی متمکن و یوزلرجه ملیون رادہ سنده برکتہ عظیمہ اقوام وارد رکہ السنہ والوانی و صرف محلی اولان بعض اهمیتسنز اعتیاد اتلری اعتباریلہ یکدیگرندن آیری اسملرله یاد اولمقلہ برابر ینہ دین و آیین و ینہ دینلرندن مقتبس - اطوار و عادات نقطه نظرندن ینلرندہ یک صیقی و عمومی بر رابطه موجوددر. بوکتہ عظیمہ بشرک الک بویوک قسمی آوروپا مستعمر - لرینک زیر اداره حاکمانہ سنده بولوندقلری جهتلہ بواقوامک - دینلری قدر - اخلاق و عاداتلرینک مبتنی اولدینی اساسلری بیلیمک، اوکرنمک ینہ اومستعمرلرک منافی اقتضاسندندر.

واقعا بر عصری متجاوز زماندن بریدر برطرفدن مستشرقلرک خزان آثار اسلامیہ ایچندن اقتباس نفائسہ اوغراشماسی، دیگر طرفدن مستعمرلرک کرک تجارت و کرک اداره مملکت کبی وسائل ایله ملل محکومه صرہ سنہ کچمش اقوام ایله حال تماسدہ بولونماسی، بر طرفندن آوروپا و آمریکا خارچندہ نشر انجیلہ چالیشان دعا دینک تدقیقات غیر تکشانه سی شرق ایله غرب آراسنده طوملاز ظن اولونان اوچورومی ایچہ تولدیر مشدر.

بوعصر اخیر نور و معرفت یورولمق بیلیمین مجاهدین علم و حقیقتی سایه سنده امر تعارفده اعصار سابقہ فی فرسخ فرسخ کچمش اولدیغندن و قبیله «سارازنلر» له «ترکار» حقندہ تداول ایدن عجیب و غریب روایات بی معنادن اثر قالمامشدر دییه بیلیرز. آوروپا لیلرجه مسلمانلرک مشرک، خصائص انسانیه دن محروم، تخریب بلاد و تعذیب عباد ایله مسخر بلای آسمانی دییه تالی ایدلرکری زماندن [۱] له الحمد پک اوزاق بولونیورز. افکارده کی بوتحول عظیمک سببی هرشیدن اول فکر علمینک، فکر تنقیدک بالجله معلومات بشریه ساری بر حاله کله سنده، هیچ بر حقیقتی دلیلسز تصدیق ایتک شانندن اولیمان مناهج علمیه نیک صنوف متفکرینک کافسی بیننده انتشار ایله مش بولونماسنده آرا ملیدر. بز مسلمانلر عشق حقیقتله سراپا مشبوع اولان بومساعی جلیله نیک ندرجه منتدار و شکر کذار ایسه ک، آتی انسانیت حقندہ قلملرمن

[۱] «هانری دو فاستری» نک «اسلام» نامندہ کی اثرینہ باقلسون.

طوپراقلرہ سربیلور؛ بروطن ناصل اولیورده آیاقلر آلتدہ قالیور؛ بونی کوریکز، آکلاییکز؛ حالامی دو یغوسزلق؛ حالامی کورکو - سزک؛ ایتیکز؛ سوکره، شوباشمزده کی فلاکت یوقی، ایشته اوندن بدترینہ، هم الله کوسترمسین، بیک قات بدترینہ معروض قاله جغز؛ اوزمان، حیات ملتدن اثر قالمایه جق؛ اوزمان ناموس اسلام بوسبوتون محو اوله جق؛ اوزمان حر مسرای توحیدی الک مردار آیاقلر چیکنه یه - جک؛ اوزمان، شریعتک اومعصوم ناصیه سی کفرک ملوث ایله یرلده سور وکلنه جک!

هایدی بز، دو یغوسز مخلوقلر، بوذلتلرک، بورذالتلرک هیدنه قاتلانہ لم؛ «اوج بوجوق کونلک حیاتک نه دکری وار!» دیه کندیمزه تسلی ویرمده جماداتک بیلہ دایانه مایه جفی خیتلر، خسرا نلر ایچندہ کبروب کیدلم؛ لیکن چوجوقلریمزی، طورونلریمزی دوشونمیه جکمی بز؛ هر حلقه سی بر بطندن تشکل ایدہ جک اوجانلی سلسله سفالتک قیامته قدر لمنتنه هدف اولمایه ده قاتلانہ جقمی بز؛

هایدی بوکاده آلدیرمیه لم، بوکاده قاتلانہ لم! هیات! شو «اوج کونلک!» حیاتک آرقه سنده یتیمز توکنمز بر حیات وارک بوکیدیشله او، بزم ایچون نامتاهی بردورہ عذابدن باشقه برشی اولمایه جق! عجب اوراده نه یاپه جغز؛ دنیا ده ایکن حیات شریعتی، ناموس ماتی بیلہ بیلہ هدر ایدن بز سفیلر حضور الہی یه هانکی یوزیمرله چیقہ جغز؛ ای جماعت مسلمین، کورویورسکیز که طورہ جق زمان دکل؛ چونکه زمان طور میور! هایدی باقالم، خسرا ن میندن قورتوله رق یاشامق، اسلامی ده یاشامق ایسته یورسه کز طور ماییکز؛ استجیوا لله وللرسول اذا دعاکم لما یحییکم...

محمد عاکف

فلسفہ

سبیل الرشاد

«تربیه اخلاقیه» عنوانیلہ بوندن دورت سنہ اول انعقاد ایدن بین الملل قونفره، بوسنه آغستوسده ایکنجی دفعه اولارق لاهیده انعقاد ایتدی. ایلاک مجمع علمیده اثبات وجود ایتهمش بولونان حکومت عثمانیه نیک بودفعه اولسون مرخص کوندرمه سی و شرفده تربیه اخلاقیه نیک استناد ایتدیکی اساسلری مبین بر راپورکده مرخصلرہ تودیع ایدلسی رسماً رجا اولوندی. بوطلب رسمیده شرق تربیه سی حقندہ کی معلوماتک و قبیله قورغولی بر یونانی طرفندن یازلمش مختصر بر اثره منحصر اولدینی ده تصریح ایدلشدی. معارف نظارتی بودعوتہ اجابت ایدہ جکنی بیلایردی. ومطلوب اولان راپورک احضارینی فقیر حواله ایتدی. راپورک بر درجه یه قدر احضارینہ طرفدن ایتام ایدلدی ایسه ده قونفره نیک ایام انعقادینہ قریب بر زمانده قایینه نیک تبدیلی اثرک کمالی ده، طرف حکومتدن مرخص اعزامی مسئله سنی ده عقیم براقدی.

آوروپا لیلرہ اوقوتق ملاحظه سیله قلمه آلتان بومسودات ناتمامک مطالعه سندن بعض اخوان دینکده مستفید اولایله جکی مأمول اولدیغندن بونلری عیناً (سبیل الرشاد) ک سینہ حفظ و حراستنه تودیع ایدیورم. قارئین کرامک ذوقنه او یغون دوشرسه مابعدینی ده اکاله ان شاء الله الرحمن وسیله اولور.

احمد نعیم